

Reality vs virkelighet

Ulike grenser og tabuer på reality-tv, sammenliknet med det virkelige liv

av Linn-Marie Kastum &

Anette Bergem

Glemmen videregående skole, 2010

Innholdsfortegnelse

Innledning	side 3
Bakgrunnskunnskap	side 4
Metode	side 6
Feilkilder	side 7
Nakenhet, mobbing og sex på tv	
<i>Nakenhet</i>	side 8
<i>Mobbing</i>	side 9
<i>Sex</i>	side 10
Forskningsprosessen	side 11
Drøfting	
<i>Utroskap</i>	side 13
<i>Nakenhet</i>	side 16
<i>Sex</i>	side 20
<i>Baksnakking og mobbing</i>	side 23
<i>Konklusjon</i>	side 26
Litteraturliste	side 27
Vedlegg	
<i>Spørreundersøkelsen</i>	side 28

"TV er IKKE virkelighet. Ikke reality heller, så det dere sitter hjemme i stuen å ser, er ikke et korrekt bilde av en handling, en episode, en forelskelse, eller noe som helst annet. Dere som seere får se en brøk del av det som filmes, og det som skjer, og det dere ser er også klippet og limt sammen for å lage best mulig tv. Og folk vinkles og fremstilles slik som det passer seg for programmets skyld." (blogginlegg fra en av fjorårets deltagere fra Paradise Hotel)¹

Innledning

Vil ungdom strekke grensene sine hvis de får et kamerateam foran seg? *Alt er lov på tv*, er absolutt et uttrykk å ta stilling til. Bli tabuer svekket og mer akseptabelt på reality-tv? Hvor stor er egentlig forskjellen på akseptabel oppførsel i reality, kontra det virkelige liv? Og ikke minst; hvor langt ville *du* gått foran tv-kameraet?

Dette er spørsmål som i lang tid har opptatt oss, og som vi gjennom *Holbergprisen i skolen* fikk sjansen til å forske på. Vi var tidelig bestemt på at vi ville forske på noe hverdagslig og relevant som både angikk og interesserte oss. Begge går siste året på Glemmen videregående skole i Fredrikstad. Nesten tre år på medier og kommunikasjon har helt klart vært med på at vi havnet med en medierelatert problemstilling. Programfaget har i stor grad gjort oss oppmerksomme og kritiske til baksiden av det som blir servert på tv, aviser og andre mediekanaler.

Særlig reality-programmet, *Paradise Hotel*, har opptatt oss på ulike områder. Serien er både hårreisende, spennende og til tider uprofesjonell etter vår oppfatning. Grenser blir strukket, og det kan virke som ungdomssektoren har en oppfatning at nærmest all oppførsel er tillatt inne på hotellet. Men er det sant? Og hva tenker ungdommen innerst inne?

I starten ønsket vi å dekke både grenser og tabuer, realityseriers påvirkningskraft i forhold til holdninger, samt hvor langt ungdom vil strekke seg for å bli kjendis. Vi fant ut at forskningsfeltet ble altfor bredt, og valgte å konsentrere oss om førstnevnte. Etter mye diskusjon fram og tilbake landet vi på problemstillingen; *ulike grenser og tabuer på reality-tv, sammenlignet med det virkelige liv*. Vi gjør oppmerksom på at vi sikter til privatlivet i begrepet *det virkelige liv*.

For å komprimere problemstillingen enda et hakk, har vi lagd fire kategorier som dekker utvalgte grenser og tabuer. Vi har valgt å fokusere på sex, nakenhet, utroskap og mobbing og baksnakking, alle veldig dagsaktuelle temaer.

Før vi gikk i gang med forskningen, hadde vi selvsagt forventninger til resultatene. Vi hadde en hypotese om at ungdom ville strekke grensene sine betydeligere lenger på tv-skjermen,

¹ <http://barenanna.blogspot.com/2009/11/sa-jeg-er-en-mobberhmm.html>

enn det de ville gjort til vanlig blant sine egne venner. Vi så for oss store skiller, og at de utvalgte tabuene i stor grad ville bli svekket på reality-tv.

I *Store norske leksikon* blir begrepet *tabu* betegnet som *forbud, ideen om at en gjenstand, et begrep, en person eller gruppe ikke må nevnes eller røres ved.*² I forhold til vår problemstilling ser vi på tabuer som f. eks det å ha sex på tv, snakke om og innrømme utroskap, sole seg toppløs, ha sex med en ny hver helg, samt andre tilfeller.

Bakgrunnskunnskap

I spørreundersøkelsen understreket vi at med realityserier tenkte vi på programmer som Paradise Hotel og Big Brother. Vi vil skrive litt fakta om hvert av programmene, samt skolene vi delte ut våre spørreskjemaer; Fredrik II vgs. og Glemmen vgs.

Paradise Hotel

Reality-serie og sex har etter hvert blitt to ord som er naturlig å forbinde med hverandre etter mange sesonger med reality-program hvor intime scener ikke lenger er sjokkerende. Overskrifter som "3500 vil sjekke inn på sex-hotellet!" og "Første Paradise-sex!" står skrevet i landets nettaviser om den populære realityserien, som er dagsaktuelt på tv3. Paradise Hotel er tydelig stemplet som det mest sexfikserte av de realityprogrammene som er mulig å se i hverdagens programoversikt. Realityserien er kjent for sine skandaler, sjokkerende sexscener, sjalusi, krangling, og spilleregler som lever sin egen verden. På hotellet handler det stort sett om å være mest sexy for jentene, mens for guttene dreier det seg om å ha seksuell omgang med flest jenter. Det blir lagt opp konkurranser og dater. Nye deltakere kommer inn å får en sjanse i spillet, mens andre blir sendt ut.³⁴

Big Brother

Big Brother er ikke lenger et dagsaktuelt reality-program på tv, men var populært så lenge det varte. Programmet har blitt spilt inn i fem sesonger; år 2001-2006. Også denne realityserien var svært fokusert på kropp og seksualitet, noe som tydelig skaper seertall. De første tre sesongene ble sendt fra en stor bygning i Fornebu, mens de siste sesongene var samarbeid med Sverige og ble spilt inn i Stockholm. En gang i uken var det direkte sending med utstemming av en av deltakerne. Dette skjedde ved at seere hjemme i sofaen kunne ringe inn eller sende melding og stemme på den man ville ha ut.⁵

Frederik II vgs

Fredrik II videregående skole er en videregående skole i Fredrikstad. Skolen har to

² Aschehoug og Gyldendals store norske leksikon, utgave 4, 2006

³ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=530802>

⁴ <http://www.side2.no/tv/article2582246.ece>

⁵ [http://no.wikipedia.org/wiki/Big_Brother_\(Norge\)](http://no.wikipedia.org/wiki/Big_Brother_(Norge))

avdelinger; Frydenberg og Christianslund med litt mer enn 1200 elever.

Utdanningsprogrammene skolen tilbyr er studiespesialisering, idrettsfag og service og samferdsel.⁶

Glemmen vgs

Glemmen videregående er en videregående skole som ligger i Fredrikstad. Det er ca 1350 elever og 300 ansatte. Skolen tilbyr utdanningsprogrammene elektrofag, design og håndverk, medier og kommunikasjon, studiespesialisering med formgivning, helse- og sosial, teknikk og industriell produksjon (TIP) og restaurant- og matfag.⁷

Metode

I utgangspunktet hadde vi planer om å benytte oss av både kvalitativ og kvantitativ metode. For å komprimere problemstillingen, valgte vi å fokusere på tabuer og grenser som sex, nakenhet, utroskap, samt mobbing og baksnakking. Vår mediekontakt Solveig???? gjorde oss oppmerksom på at vi burde bruke god tid på å utforme spørreundersøkelsen og gjerne teste den på klassen i forkant av utleveringene. Hun presiserte at det var viktig å tenke på hva vi ville ha svar på, siden det ville være vanskelig å få andre svar når spørreundersøkelsen først var delt ut. Dermed gikk det mye tid til en rekke utkast, før testversjonen var klar til klassekameratene våre. De hadde noen spørsmål underveis og viste uklårheter i formuleringen av spørsmålene. Dette var nyttige tilbakemeldinger, og vi fikk finpusset på spørsmålene før vi delte dem ut på skolene. Som nevnt over kategoriserte vi spørsmålene i fire undergrupper, både for ordenens skyld, samt for å begrense problemstillingen. Ettersom vi ville ha svar på så mye under hvert spørsmål, tok det en god stund før vi fant en oppstilling og formulering som fungerte.

Vi var tidlig i kontakt med elever som kunne tenke seg å delta i dybdeintervjuene. Ettersom innleveringsfristen nærma seg, så vi at det ikke ville være lurt å haste seg inn i den kvalitative metoden. Vi hadde dårlig tid, og var svært usikre hvordan vi skulle håndtere prosessen, og ville dermed oppnå dårlig kvalitet.

Det har vært flere faktorer som la grunnlaget for at vi droppa dybdeintervjuene. Uheldigvis har begge slitt med sykdom i hver sine perioder, noe som har sinket arbeidsprosessen. Jeg var i Korea i påskeferien og uka etter, så det har også vært et hinder for prosjektet. Temaene som vi har valgt å fokusere på er alle sensitive temaer, og vi fant det vanskelig å formulere passende spørsmål. Med tida og usikkerheten i mot oss, fant vi ut at det beste var å stryke planen om dybdeintervjuer. Tidligere Holbergbidrag roet oss med at det gikk fint å levere et bra forskerprosjekt uten å ta i bruk den kvalitative metoden.

⁶ http://no.wikipedia.org/wiki/Frederik_II_videreg%C3%A5ende_skole

⁷ http://no.wikipedia.org/wiki/Glemmen_vgs

Feilkilder

I et forskningsprosjekt vil det ofte være feilkilder å ta hensyn til. Som tidligere nevnt valgte vi til slutt å kùn holde oss til den kvantitative metoden. Tid og sykdom var mye av årsaken til at vi droppet dybdeintervjuene, samt vi fant det vanskelig å formulere spørsmål til et såpass sensitivt tema. Vi er klar over at spørreundersøkelser alene, uten kvalitativ metode, kan bli noe overfladisk og upresist.

En feilkilde vi allerede var klar over fra oppstartsfasen, var at vi ikke ville kunne dra endelige konklusjoner av resultatene vi ville få. I dette forskerprosjektet ville det nærmest være umulig å få et representativt utvalg. Som tidligere deltagere i *Holberg i skolen*, har vi måttet håndplukke en gruppe elever. Vi valgte elever ved to store skoler, og bare enkelte klasser fra Frederik fikk svare. På Glemmen videregående skole ble spørreundersøkelsen tatt i storefri. Undersøkelsen vår vil dermed ikke sies å være representativ.

Vi må ta høyde for misforståelser og feiltolkning av spørsmålene. En av oss var alltid til stedet mens elevene besvarte skjemaene, men få benyttet seg av å spørre spørsmål. Det kan ha vært et problem at spørreundersøkelsen på Glemmen ble tatt mens vennegjenger satt gruppevis og spiste. Da kan det lett oppstå et dilemma om man heller skal svare som kameraten, enn det man selv tenker. Ved å sitte såpass tett, vil anonymfaktoren gå ned, og det kan friste flere å svare "det allmenne riktige", framfor sine egne meninger. Som tidligere nevnt kan ulik oppfatning av spørsmålene også være en feilkilde. På Frederik fikk vi blant annet tildelt en innføringsklasse med andregenerasjonsinnvandrere, med begrensede norskkunnskaper. Det er vanskelig å vurdere hvorvidt de faktisk har forstått spørsmålene, ettersom vi brukte mye tid på å forklare dem ord og uttrykk. Noen av besvarelsene luket vi bort med det samme, med grunnlag at vedkomne bare hadde krysset av på "i privatlivet", og åpenlyst ikke forstod problemstillingen. Enkelte har hoppet over spørsmål og noen besvarelser var blanke. Mot slutten av behandlingsprosessen av spørreundersøkelsen, fikk vi noen ekstra elever til å fylle ut de blanke skjemaene.

På forsiden av spørreundersøkelsen påpekte vi at det er tv-serier som *Paradise Hotel* og *Big Brother* som ligger til grunn for "i en reality-serie". Det kan helt klart være ulik oppfatning av hva en reality-serie er, om man ikke har lest forsiden grundig. Det er heller ikke sikkert alle elevene som besvarte hadde kunnskap til disse to nevnte reality-seriene, og dermed hadde mindre grunnlag for å svare på spørsmålene.

Religiøs bakgrunn og kulturelle verdier kan også være faktorer som gir ulik innfallsvinkel på spørsmålene. Dette er en altfor omfattende faktor til at vi kunne ta hensyn til den.

Det er alltid en liten sjanse at det har blitt feil under opptellingen av det innsamlede materialet. Muligheten er selvsagt der, men vi har vært veldig nøyaktig når vi har lagt inn resultatene i NSDstat.

Nakenhet, mobbing og sex på tv

Trend å kaste klærne for kameraet?

Det er stort fokus på kropp og nakenhet i realityseriene Paradise Hotel og Big Brother. Men hva er egentlig årsaken til at deltagerne nærmest river av seg klærne foran kameraene uten tvil?

Medieviter Alex Iversen har jobbet mye med reality-tv og mener at fenomenet med å kaste klærne, handler om behov for oppmerksomhet. Han syns det er nok et eksempel på folks behov for bekreftelse gjennom mediene. Samtidig viser han til at en del unge kvinner ikke er i enge i den tradisjonelle feministiske forestillingen om at det er nedverdiggende å være et sexobjekt. Sistnevnte bekrefter også kjønn- og medieforsker Wencke Mühleisen i boka *Kjønn og sex på tv*.

Redaktør for softpornomagasinet "Lek", påpeker at en del tabuer tydeligvis har falt med åra. I følge henne har det nå blitt en kul greie å la seg avbilde uten klær. Hun forteller at flere sier de får et kick av å gjøre det.

- En gjør det som er nødvendig, og det som må til. For mange er ønsket om å bli lagt merke til så sterkt. En måte å gjøre det på er å kle av seg, mener trendanalytiker Ola Gaute Aas Askheim.⁸

Askheim mener det gjelder begge kjønn. Han tror utviklingen blant annet kan skyldes realityserier som Big Brother, motebransjen, reklame som bruker nakenhet som et bevisst virkemiddel, og dristigere musikkvideoer.

Han setter debatten på spissen med et konkret eksempel; ingen reagerer på en modell på en motevisning med puppene ute lenger. Askheim påpeker derfor at grensene for hva som må til for å bli lagt merke til, blir stadig flyttet.

Forsker Anne Gjelsvik ved NTNU underviser i kjønnsframstilling i mediene. Hun er ikke overrasket over at stadig flere jenter velger å kaste klærne. Gjelsvik legger vekt på at den kvinnelige seksualiteten er blitt så åpen. Den kvinnelige nakenheten er blitt allment akseptert og ufarliggjort.

Lege og sexolog Haakon Aars tror mange jenter synes det er glamorøst og spennende å kle av seg foran kameraet. Han understreker at det kan være et problem at jentene ikke har tenkt gjennom konsekvensene før de lar plaggene falle.

⁸ <http://agderavisen.com/article.php?story=2008011115356429>

Mobbing på tv-skjermen

Fjorårets utgave av *Paradise Hotel* fikk stor oppmerksomhet rundt en mobbesituasjon, der tre av deltagerne var innblandet.

Lene Sortevik (25) og Nanna Dahlen (22) skjelte ut realitykonkurrent, Margrethe Storlid, i beste sendetid på TV3. Utsagn som "pedohore" og "det kvalmeste mennesket jeg har sett", haglet over Storlid i en av aprilepisodene.⁹ Hendelsen var et sterkt personangrep, og har blitt betegnet som den verste kranglingen i den norske reality-historien.

Elna Strengelsrud fra Landsforeningen mot mobbing på arbeidsplassen, mente de kraftige personangrepene gikk langt over streken. Til Seher.no forsikret hun om at dette tilfellet var ren mobbing og at noen burde ha stanset det. Hun tror ingen av deltakerne som var tilstede, var klar over at folk som blir mobbet over tid kan få både post-traumatisk stress og alvorlige helseplager.¹⁰

Lene Sortevik stod i etterkant for det hun hadde sagt. Hun understreket til Side2.no at hun tross alt hadde sagt sine meninger rett ut til Margrethe, framfor å snakke bak ryggen hennes. Senere i intervjuet innrømmer hun at det som skjedde aldri burde ha skjedd. Sortevik syntes det var kjipt å se kranglingen igjen når det ble vist på tv. Hun skværet opp med Margrethe under selve innspillingen, men TV3 tok det ikke med.¹¹

Margrethe har tidligere uttalt til Side2 at hun ikke har tatt seg nær av mobbingen og alt snakket hun har blitt utsatt for under tiden på hotellet.

Presseansvarlig for *Paradise Hotel*, Øyvind Skovli, kan forsikre om at de tar sine forhåndsregler under en produksjon som denne. Han mener det er viktig at man har et solid team rundt hotellet med tett oppfølging av utvikling der inne, slik at konflikter ikke går for langt.¹²

⁹ <http://www.side2.no/tv/article2608248.ece>

¹⁰ <http://www.ba.no/puls/reality/article4277667.ece%20%7C>

¹¹ <http://www.ba.no/puls/reality/article4280933.ece>

¹² <http://www.side2.no/tv/article2608248.ece>

Realitysex

Paradise Hotel viste i fjor usensurert jentesex. Øyvind Skovli forteller at det aldri var tvil om at sexscenen skulle sendes. Den var viktig for spillet og den videre historien, og derfor nærmest et must. De to innblandede jentene var klar over at hendelsen sannsynligvis ville bli omtalt i media, men så ikke på det som skummelt, bekrefter presseansvarlig og informasjonsmedarbeider Skovli.¹³

Dette året har det også vært sexoverskrifter i media. Maria Isabel Fernandez (20) hadde bare vært på hotell i få dager før hun hoppet til sengs med Emil Sebastian Ramsrud Løvstad (22). I løpet av uke ble hun stemt hjem av Emil, til fordel for en annen jente.¹⁴

Til Vg-nett innrømmer hun at hun ville tenkt seg om to ganger før hun hadde sex, om hun hadde fått sjansen igjen. Likevel fastslår hun at hun ikke angreir på sengesprellet. Maria forteller at hun ble verken såret eller bitter, ettersom det ikke var følelser inne i bildet.¹⁵

Marias mor, Kathrine Røssum, forteller hun ble lamslått over nyheten. Før datteren reiste hadde de hatt en prat om at hun ikke måtte havne i situasjoner som den hun nettopp har prestert. Røssum legger til at datteren tross alt er 20 år og får stå til ansvar for det hun har gjort.¹⁶

I 2006 sendte TV3 et realityprogram som gikk direkte på sex, kalt *Sexskolen*. Programlederen var psykolog Kristin Spitznogle, også kjent som VGs sex-og samlivseksperter. Åtte par ble plukket ut til å lære mer om sex og bedre sexlivet sitt. I den danske versjonen ble det vist infrarøde kameraopptak av heftige scener med sexologen som observatør. Informasjonskonsulent, Ida Linkhausen, kunne forsikre om at det ikke skulle bli slik i den norske versjonen.¹⁷

Kristin Spitznogle påpekte i forkant av programmet at de som ser fram til spekulativ nakenhet og filming under dyna, vil bli skuffet. Hun ønsker vanlige mennesker som kan snakke åpent om sex og erotikk, og som har lyst til å prøve noe nytt. Spitznogle fortalte at parene skal ha sex, men bak lukkede dørene. Utover i intervjuet legger hun stor vekt på at deltagerne skal føle seg trygge under innspillingen.¹⁸

¹³ <http://www.side2.no/tv/article2613624.ece>

¹⁴ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=595655>

¹⁵ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=595655>

¹⁶ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=585699>

¹⁷ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=122761>

¹⁸ <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=122761>

Forskningsprosessen

5. februar fikk vi besøk av førstekonsulent i *Holbergprisen i skolen*, Barbara Wendelbo, og vår forskerkontakt Solveig Iren Roth. Hun ga oss mange verdifulle tips og lærte oss mye om teorien bak forskningen.

I oppstartsfasen leste vi igjennom heftet "Forskningsprosessen: Et veiledningshefte for elever i videregående skoletrinn". Etter dette var det lettere å forstå hvordan vi skulle komme i gang, og hvordan forskerperioden skulle gjennomføres. Vi bestemte oss for å benytte den kvantitative og den kvalitative metoden. Vi opp en framdriftsplan over prosjektperioden for å få en viss oversikt over hva vi skulle gjøre når. Denne planen viste seg å være vanskelig å følge. Av forskjellige årsaker valgte vi kun å satse på den kvantitative delen av undersøkelsen.

Undersøkelsen ble delt inn i fire forskjellige temaer; utroskap, nakenhet, sex og baksnakking og mobbing. Årsaken var for å komprimere problemstillingen og for å gjøre spørreskjemaet mer oversiktelig. I tillegg ville det bli enklere for oss å sortere matreale. Vi satt opp de fleste spørsmåla og påstandene slik at vi delte svaralternativene inn i "helt enig", "litt enig", "litt uenig" og "helt uenig". For å finne ut hva folk mente var greit i reality-serier i forhold til privatlivet satte vi også opp kolonner for å skille på dette; "I en reality-serie" og "I privatlivet". Da dette var gjort testet vi undersøkelsene på klassen vår for å se om den fungerte i praksis. Vi fant ut at vi måtte gjøre små justeringer før vi kunne si oss ferdig med den.

Torsdag den 25. mars fikk vi et nytt besøk av forskeren Solveig Iren Roth. Hun så over spørreundersøkelsen vår og gav oss tips til kilder vi kunne bruke til videre forskning, blant annet to bøker som vi senere bestilte fra Fredrikstad bibliotek og en link til en nettside hun mente vi kunne få brukt for. Dagen etter sendte vi ut 102 spørreundersøkelser, samlet de inn igjen, og leste igjennom tidligere holbergprosjekter. Det var til stor hjelp å lese prosjektene, både for informasjon og forskeranalysen av et godt sluttprodukt.

Datamateriale vi samlet sammen la vi inn i NSDstat. Vi har sett på oppsett på tidligere oppgaver hvor de bruker samme programmet, i tillegg til at kontaktlærer gav oss et lynkurs i hvordan bruken av programmet fungerer. Det tok tid å sette seg inn i programmet og å legge inn materiale. Det var en utfordring å sette opp forskjellen på "I en reality-serie" og "I privatlivet" i programmet. Dette løste vi ved å lage to eksemplarer av hvert spørsmål, for å få fram begge sidene.

Gjennom drøftingen har vi også benyttet oss av NSDstat på den måten at vi fant opp hver eneste variabel, satt opp mot kjønn, og tok print screen av grafene slik at vi kunne legge dem til drøftingen. Dette måtte gjøres flere ganger på grunn av hindringer og feil underveis. Vi har hele tiden jobbet på to datamaskiner og programmet har ligget på den ene. Begge trengte ulik informasjon til forskjellig tid, noe som også var en grunn til at det gikk mye tid til

Reality vs virkelighet

å finne fram variablene og informasjonen vi trengte. Det var lett å gå i surr når vi hadde så mange variabler å holde styr på.

Bøkene vi ville ha tak i var ikke tilgjengelig på Fredrikstad bibliotek, derfor måtte de lånes fra et annet bibliotek ved fjernlån. Vi hadde forhåpninger om at bøkene ville være med på å dekke deler av teorien i prosjektet. Det tok nesten to uker før bøkene kunne hentes i Fredrikstad. Stoffet var vanskelig å forstå og tungt å lese, men vi oppdaget fort at stoffet var direkte relevant for problemstillingen.

Vi så på linken om reality sammenliknet med eventyr, som vi fikk av Roth og fant ut at dette var godt stoff vi gjerne ville ha med i prosjektet vårt, men skjønte ikke helt hvordan vi skulle få det til. Etter hvert som innleveringsfristen nærmet seg og prosjektet begynte å ta form, så vi at vi helst skulle flettet stoffet inn tidligere i prosjektet.¹⁹

Alt i alt føler vi at vi kom godt ut av det, og at vi behersket oppgaven, og de hindringene den har gitt oss underveis.

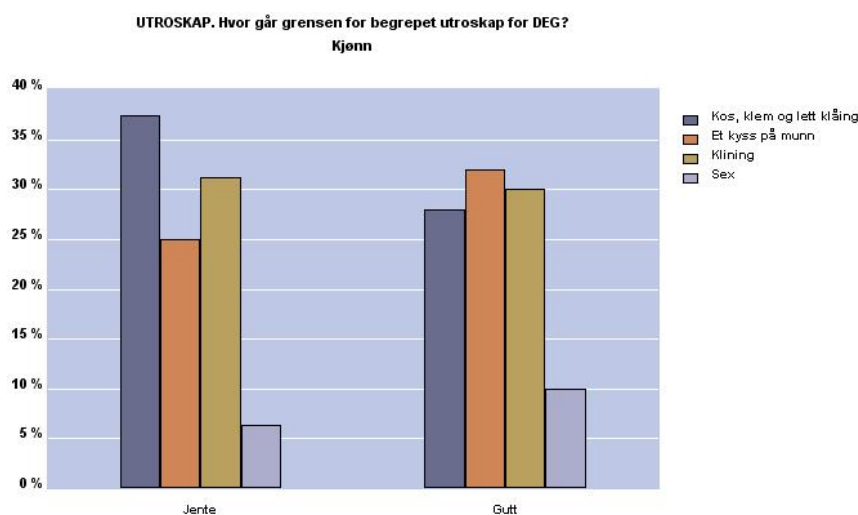
¹⁹ <http://www.forskning.no/artikler/2009/februar/212053>

Drøfting

Nedenfor er det oversikt over hva elever fra Fredrik II vgs. og Glemmen vgs. mener om ulike temaer innenfor utroskap, nakenhet, sex og baksnakking og mobbing. Vi skiller mellom kjønnene.

Drøfting | utroskap

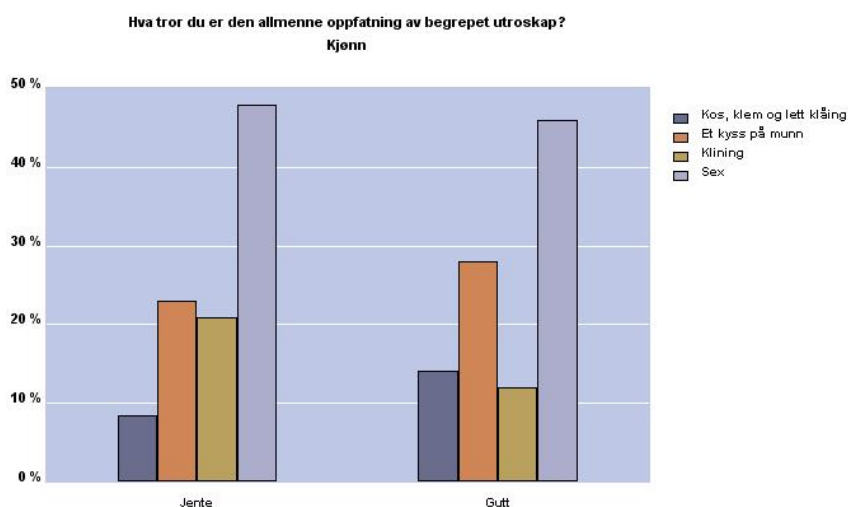
Hvor går grensen for begrepet utroskap for deg?

Den sammenlagte prosentforskjellen på svaralternativene "kos, klem og klåing" og "klining" er ikke stor. Likevel er det "Kos, klem og klåing" som topper grafen. Noe vi velger å se på som positivt. Vi ser også at det er en forskjell på guttene og jentene. En veldig liten

andel av jentene, 6,3 % ser på sex som grensen for utroskap, mens 10 % av guttene svarer det samme.

Hva tror du er den allmenne oppfatning av begrepet utroskap?

Vi tenkte oss at den allmenne oppfatning av utroskap var ekteskapsbrudd ved å ha sex med en annen person enn partneren din. Der hadde vi rett. Det var omtrent like mange gutter som jenter som svarte at sex var den allmenne oppfatning av utroskap, som tilsvarer i underkant av 50

%. Noe som også var litt overraskende var at det var flere gutter enn jenter som svarte at den allmenne oppfatningen av utroskap går ved "kos, klem og klåing", når de i forrige

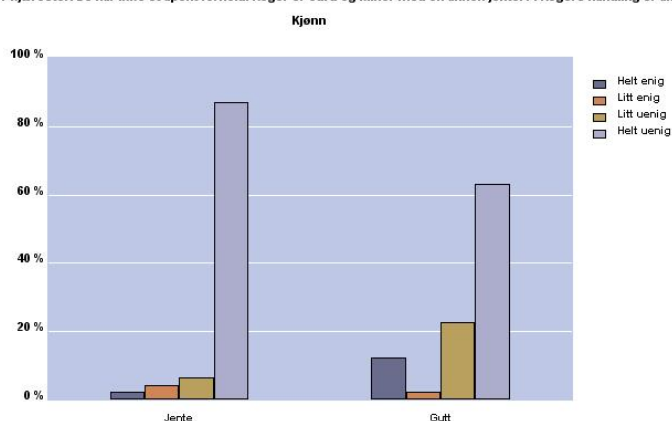
Reality vs virkelighet

spørsmål krysset av på "Klining", selv om disse prosentene utgjør en veldig liten del av det hele; guttene 14 % og jentene 8,3 %. Det er hårreisende å se at flertallet av begge kjønn mener den allmenne oppfatning av utroskap går ved sex, når grafen over viser at ungdommen personlig mener noe annet.

Mia og Roger er kjærester. De har ikke et åpent forhold. Roger er edru og kliner med en annen jente. Påstand: Rogers handling er akseptabel.

(I privatlivet)

Mia og Roger er kjærester. De har ikke et åpent forhold. Roger er edru og kliner med en annen jente. P: Rogers handling er akseptabel. (Privat)

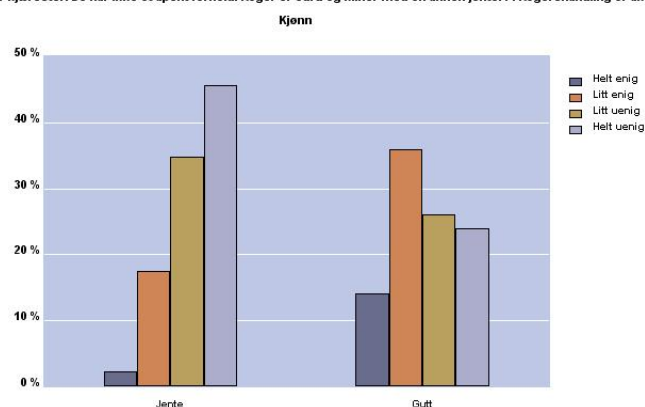
Dette spørsmålet viser at elever i den videregående skole synes at dårlig oppførsel overfor kjæresten sin ikke er greit. Sammenlagt er det 75 % som er helt uenig i denne handlingen. Her viser dagens ungdom

generelt at de har gode verdier.

Mia og Roger er kjærester. De har ikke et åpent forhold. Roger er edru og kliner med en annen jente. Påstand: Rogers handling er akseptabel.

(I en reality-serie)

Mia og Roger er kjærester. De har ikke et åpent forhold. Roger er edru og kliner med en annen jente. P: Rogers handling er akseptabel. (Reality)

I motsetning til "i privatlivet" gjør svarene det klart at det er mer akseptabelt å gjøre en slik handling hvis en er med i en reality-serie. Det er fortsatt et stort antall som er helt uenig i dette, 45 % jenter og 24 % gutter. Vi ser i tillegg til at

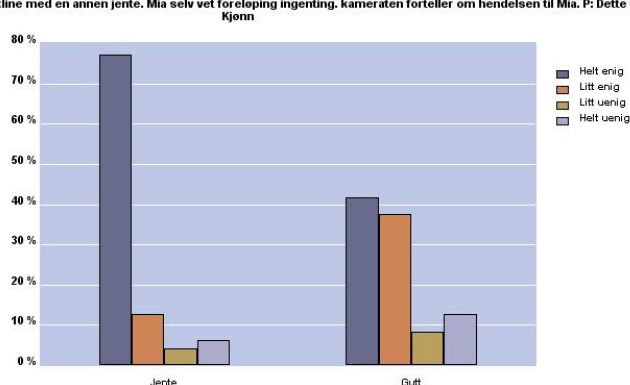
det er store uenigheter mellom guttene og jentene.

Reality vs virkelighet

Mias kamerat så Roger kline med en annen jente. Mia selv vet foreløpig ingenting, kameraten forteller om hendelsen til Mia. Påstand: Dette var riktig gjort av kameraten.

(I privatlivet)

Mias kamerat så Roger kline med en annen jente. Mia selv vet foreløpig ingenting, kameraten forteller om hendelsen til Mia. P: Dette var riktig gjort av kameraten.(Privat)

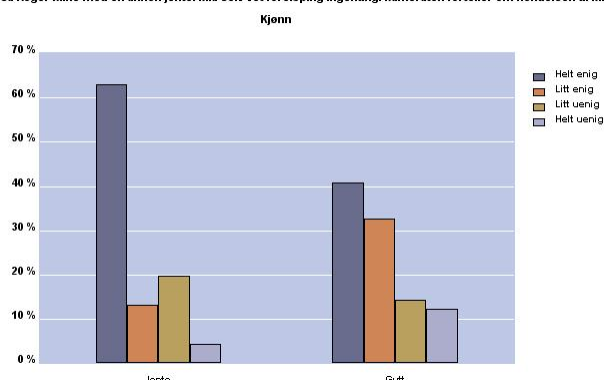
gutter og jenter. Jentenes svar resulterer i 77,1 %, mens guttenes svar faller på 41,7 %.

Også her ser vi et positivt svar. Det godt å se at de fleste har krysset av på "Helt enig". Men også her ser vi at det er en forskjell på

Mias kamerat så Roger kline med en annen jente. Mia selv vet foreløpig ingenting, kameraten forteller om hendelsen til Mia. Påstand: Dette var riktig gjort av kameraten.

(I en reality-serie)

Mias kamerat så Roger kline med en annen jente. Mia selv vet foreløpig ingenting, kameraten forteller om hendelsen til Mia. P: Dette var riktig gjort av kameraten.(reality)

mellom kjønnene. Guttenes syn på dette endrer seg med en prosent mindre, mens jentene har et større sprik i meningen om dette. Jentenes prosent gikk fra 77,1 % til 63 %. Vi får et inntrykk av at folk føler det er friere grenser hvis en har et kamera på seg døgnet rundt.

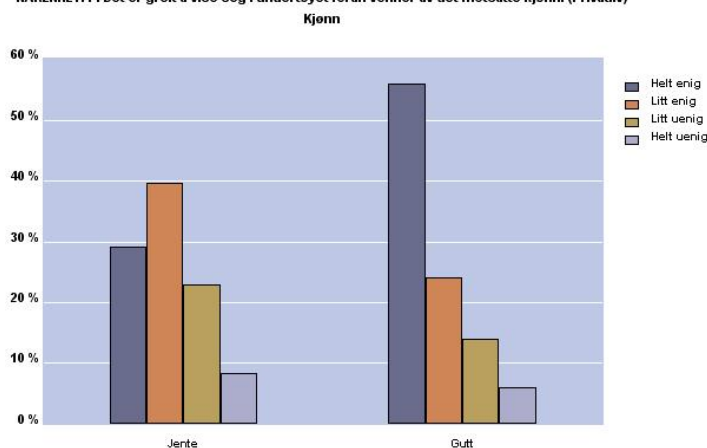
Igjen ser vi en skille mellom meningene til folk i forhold til hva som er greit og ikke greit i privatlivet og i en reality-serie. Det er også skille

Drøfting | nakenhet

Påstand: Det er greit å vise seg i undertøy foran venner av det motsatte kjønn.

(I privatlivet)

NAKENHET. P: Det er greit å vise seg i undertøy foran venner av det motsatte kjønn. (Privatliv)

Resultatene viser at 56 % av guttene synes det er helt greit å vise seg i undertøy for det motsatte kjønn, mens bare 29.2 % av jentene mener det samme. Det er kanskje ikke overraskende at jenter og gutter ikke er enige på dette området. Et mer undrende moment er hvor spredt jentene er delt på skalaen. I overkant av 39 % av jentene er "litt enig", samtidig som 23 % er "litt uenig".

Fåtallet mener framvisning av undertøy overhode ikke er greit, representert av bare 7 % sammenlagt fra begge kjønn. Det kan også diskuteres hvordan elevene har tolket spørsmål. Som selvkritikk må vi ta på oss at vi ikke har spesifisert spørsmålet som stripping, skifting eller andre aktuelle situasjoner.

Påstand: Det er greit å vise seg i undertøy foran venner av det motsatte kjønn.

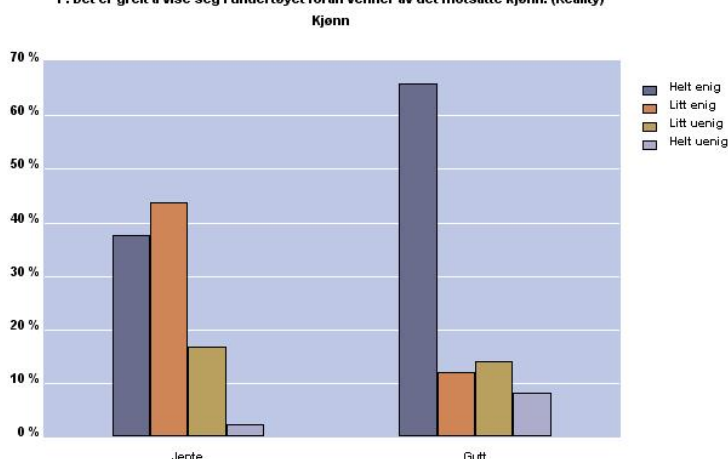
(I en reality-serie)

I en realityserie stiller fire ganger så mange gutter seg "helt uenig", i forhold til jentene - et litt uventet resultat sett fra vår side.

Sammenlignet med svarkategorien "litt uenig", er resultatene mellom kjønnene mye jevnere. Som "i privatlivet" skårer guttene overlegent høyest på "helt enig". Det overraskende skillet finner vi på "litt enig", representert av

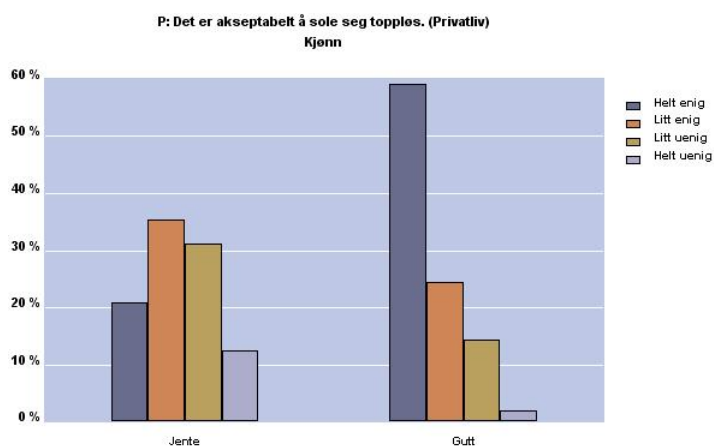
nærmere 44 % av jentene og bare 12 % av guttene. Som helhet ser vi at over 50 % av begge kjønn er villig å vise seg i undertøy, både for det motsatte kjønn og resten av Norges befolkning.

P: Det er greit å vise seg i undertøy foran venner av det motsatte kjønn. (Reality)

Påstand: Det er akseptabelt å sole seg toppløs

(I privatlivet)

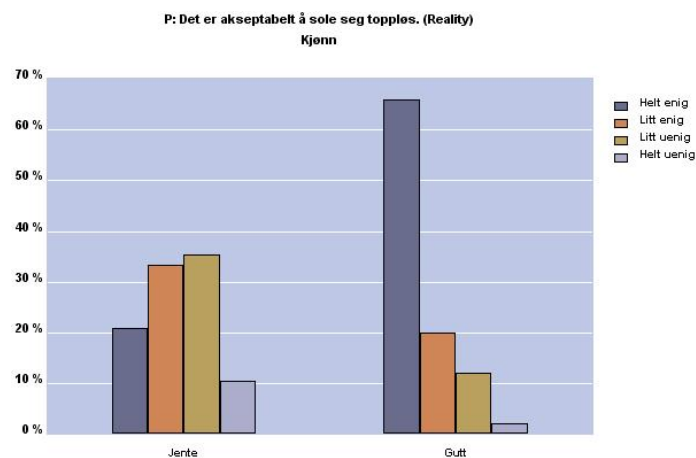
Guttene slår til med oppimot 60 %, enda vi presiserte at spørsmålet dreide seg om aksept, og ikke om hva de ønsket å se. Bare 20,8 % av jentene var enige med guttene at toppløs soling er akseptabelt. Resultatene viser jevnt over at jentene ser på solingen som uakseptabel, i mye større grad enn guttene. Vi gjør oppmerksom på at vi

har undersøkt aksepten, og ikke om jentene selv ønsker å sole seg toppløse.

Påstand: Det er akseptabelt å sole seg toppløs

(I en reality-serie)

Det mest merkverdige ved disse to spørsmålene, var at nøyaktig 20,8 % av jentene svarte "helt enig" både under "i privatlivet" og "i en reality-serie". Satt i helhet for begge kjønn er det små forskjeller mellom privatlivet og reality. Resultatene viser at et kamerateam fra eller til har lite å si for hvor akseptabelt det er for jenter å sole seg toppløse.

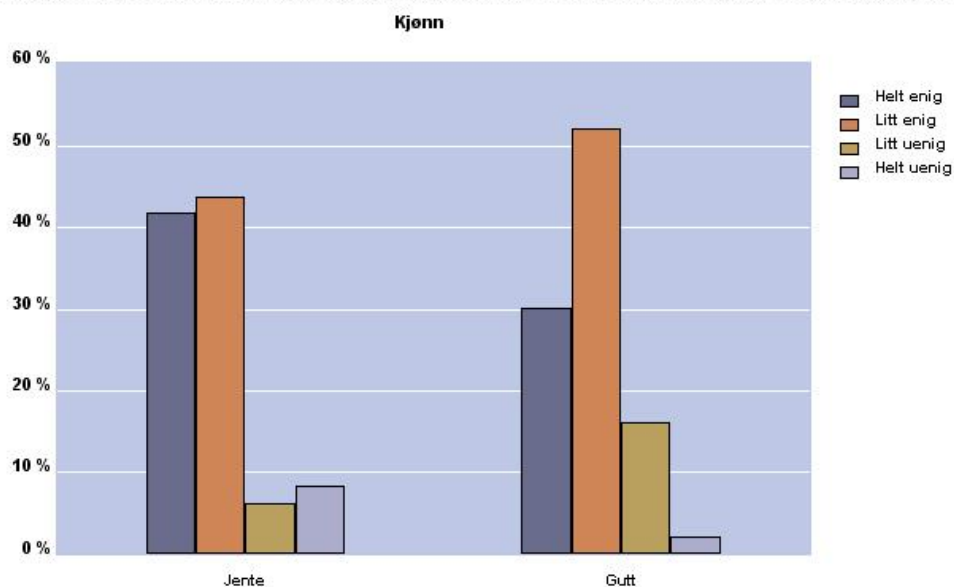

Reality vs virkelighet

Oppfatter du at unge jenter som er svært fornøyd med kropp og utseende, har et behov for å vise seg fram, og spiller på dette?

(I privatlivet)

Oppfatter du at unge jenter som er svært fornøyd med kropp og utseende, har et behov for å vise seg fram, og spiller på dette? (Privatliv)

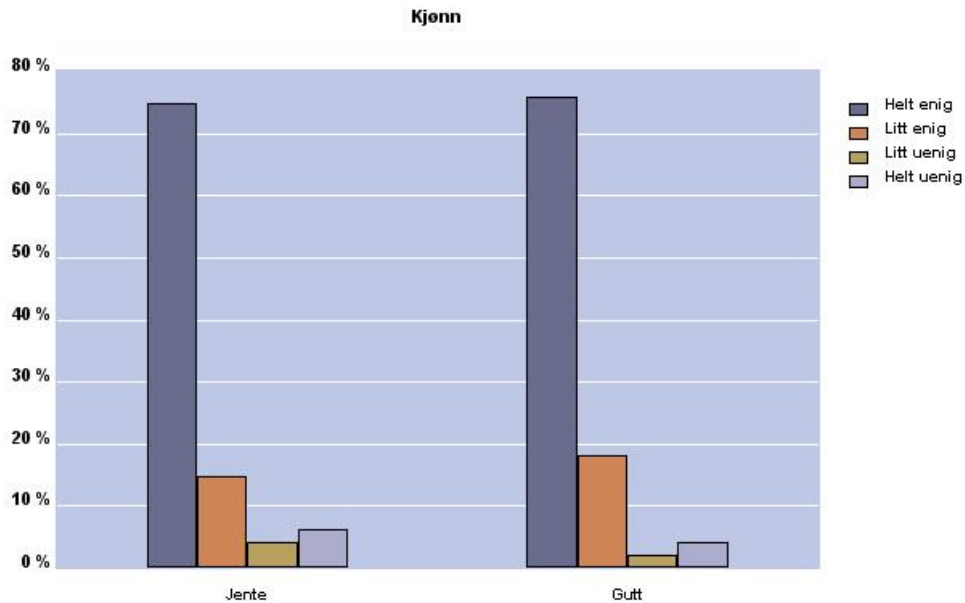
Grafen viser at flertallet av begge kjønn er enten "helt enig" eller "litt enig". Bare 2 % av guttene var "helt uenig", der jentene stilte med tilsvarende 8,3 %. Vi går ut i fra at grunnlaget for svarene elevene har gitt, er at de har vært borte i jenter som har hatt stort behov for å vise seg fram. Videre vil dette bety at typiske realitytrekk er forplantet i vårt dagligliv.

Reality vs virkelighet

Oppfatter du at unge jenter som er svært fornøyd med kropp og utseende, har et behov for å vise seg fram, og spiller på dette?

(I en reality-serie)

Oppfatter du at unge jenter som er svært fornøyd med kropp og utseende, har et behov for å vise seg fram, og spiller på dette? (Reality)

Hele 75 % av jentene og 76 % av gutter sier seg "helt enig". Ettersom vi har fokusert på kroppsrelaterte realityprogrammer var ikke resultatet direkte uventet. Det er tydelig elevene på Glemmen og Frederik 2 har en fellesoppfatning av dette kroppsfixerte spørsmålet.

Drøfting | sex

Therese har sex med en tilfeldig fyr. Helgen etter har hun sex med en ny gutt.

Påstand: Dette er akseptabelt.

Thomas har sex med en tilfeldig jente. Helgen etter har han sex med en ny jente.

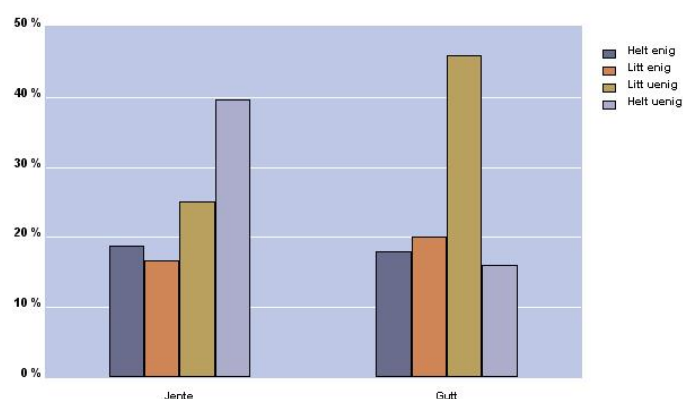
Påstand: Dette er akseptabelt.

(I privatlivet)

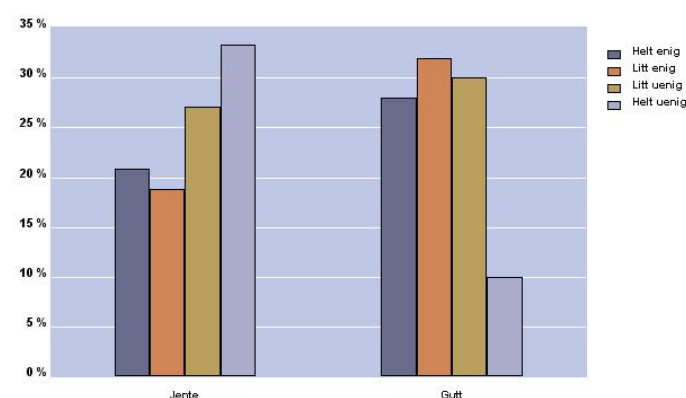
Her ser vi at det er forskjellsbehandling på gutter og jenter i antall aksepterte sexpartnere. Begge kjønn er nogenlunde enige om hvorvidt påstanden om Therese er "helt enig" og "litt enig". Guttene er i større grad "litt uenig", mens jentene stiller sterkt på "helt uenig" med 39,6 %.

Når det gjelder grafen for Thomas ser det nok så annerledes ut, særlig sett fra guttenes svar. Guttenes skepsis har senket seg noe, mens "helt enig" og "litt enig" har skutt i været, representert med 28 % og 32 %. I følge guttene er det mer akseptabelt for Thomas å bytte sexpartner hver helg, i forhold til Therese. Resultatet er for så vidt ikke en nytt fenomen, vi kjenner til at jenter som hopper fra seng til seng lett kan stemples som *løse*. Jentene i undersøkelsen sprer seg godt og jevnt utover svaralternativene, og kommer ikke fram til et entydig svar. 33,3 % står fortsatt fast ved at Thomas oppførsel er helt uakseptabel, samtidig som 20,8 % er "helt enig". Guttene viser heller ikke en fellesoppfatning. Fåtallet har krysset av "helt uenig", mens de tre andre alternativene ligger jevnt med bare noen få prosent mellomrom. Det er likevel verdt å legge merke til at det er omtrent like mange gutter på "helt enig" og "litt enig".

Therese har sex med en tilfeldig fyr. Helgen etter har hun sex med en ny gutt. P: Dette er akseptabelt. (Privatliv)
Kjønn

Thomas har sex med en tilfeldig jente. Helgen etter har han sex med en ny jente. P: Dette er akseptabelt (Privatliv)
Kjønn

Reality vs virkelighet

Therese har sex med en tilfeldig fyr. Helgen etter har hun sex med en ny gutt.

Påstand: Dette er akseptabelt.

Thomas har sex med en tilfeldig jente. Helgen etter har han sex med en ny jente.

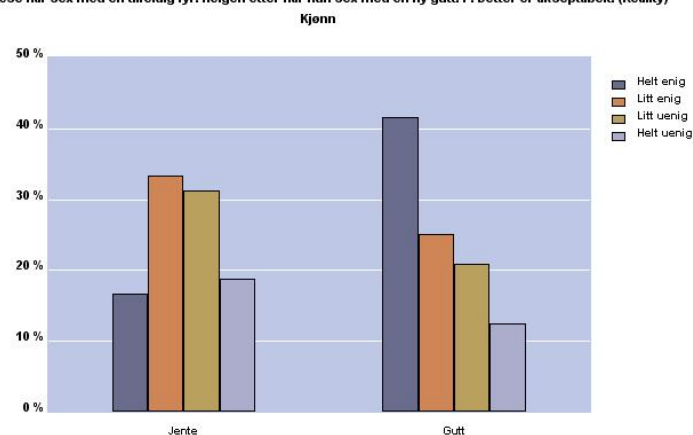
Påstand: Dette er akseptabelt.

(I en reality-serie)

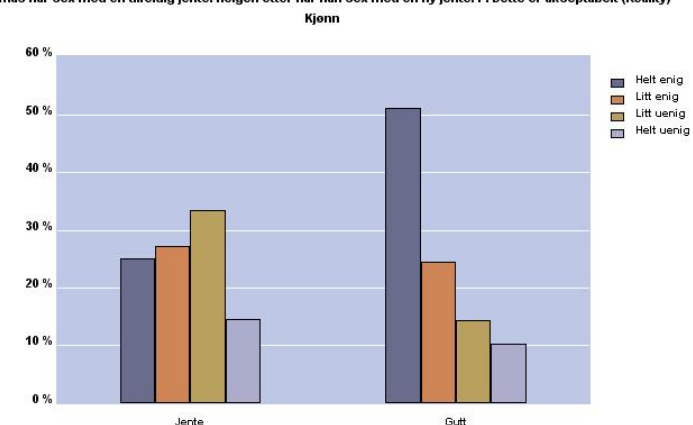
Begge kjønn er enige om at Therese og Thomas' sexhandlinger er mer akseptabel i en realityserie, enn i privatlivet. Når det gjelder Therese, samler flertallet av jentene seg på midten av skalaen, men samtidig på hver sin side. 33.3 % er "litt enig" og 31.3 % er "litt uenig". I privatlivet havnet oppimot 40 % av jentene under "helt uenig", mens samme situasjon på reality-tv har sunket til 18.8 %. Grafen til guttene viser tripp, trapp, tresko, i den retningen at Thereses oppførsel er akseptabel. Nesten 42 % av guttene er "helt enig". Som jentene har guttene nok så lik prosentandel i "litt enig" og "litt uenig", noe som tyder på stor verdibredde blant de spurte guttene.

Over 50 % av guttene er "helt enig" i påstanden om Thomas, mens bare halvparten av jentene mente det samme. Begge kjønn har svart at Thomas' massive realitysex er mer akseptabelt enn Therese. Jentene samler seg også i denne grafen på midten, samtidig som de har gitt større utslag på "litt uenig", enn hos Therese. Guttene er som nevnt mer samstemte, der sammenlagt 63 % har krysset av for enten "helt enig" eller "litt enig".

Therese har sex med en tilfeldig fyr. Helgen etter har hun sex med en ny gutt. P: Dette er akseptabelt. (Reality)

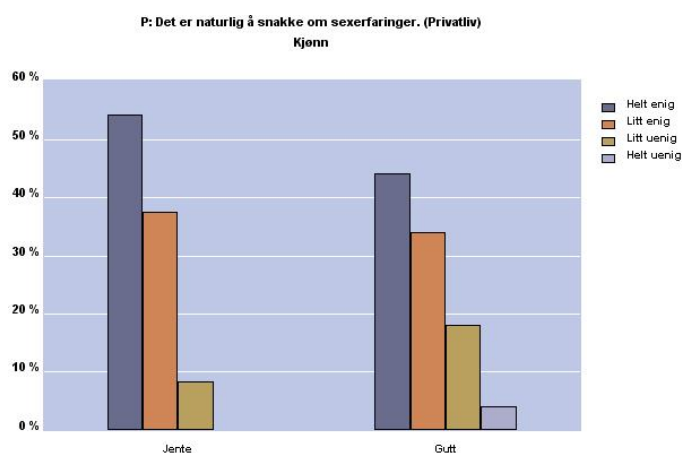

Thomas har sex med en tilfeldig jente. Helgen etter har han sex med en ny jente. P: Dette er akseptabelt (Reality)

Det er naturlig å snakke om sexerfaringer

(I privatlivet)

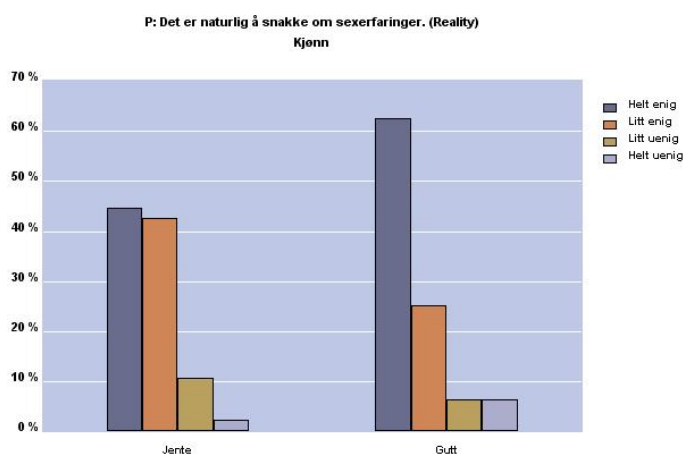
Både jentene og guttene viser at det er normalt og naturlig å snakke om sexerfaringene sine i privatlivet. Ca 54 % av jente har sagt seg "helt enig", og 37.5 % "litt enig". Overraskende nok er det ingen av jentene som synes det er helt unaturlig. Guttene stiller med 44 % under "helt enig". Vi kan ikke dokumentere hva guttene legger i begrepet sexerfaringer, om det er

skyting eller mer detaljprat. Om de fleste har tatt utgangspunkt i sistnevnte, er resultatet noe ganske annet enn ungdomssektoeren generelt tror.

Det er naturlig å snakke om sexerfaringer

(I en reality-serie)

Grafen forteller at betydelig flere gutter synes det er naturlig å snakke om sexerfaringer på reality-tv. Begge kjønnene har samlet seg på venstresiden av skalaen, og gir uttrykk for en fellesoppfatning. Sammenlagt er 53 % "helt enig" og 33,7 % "litt enig".

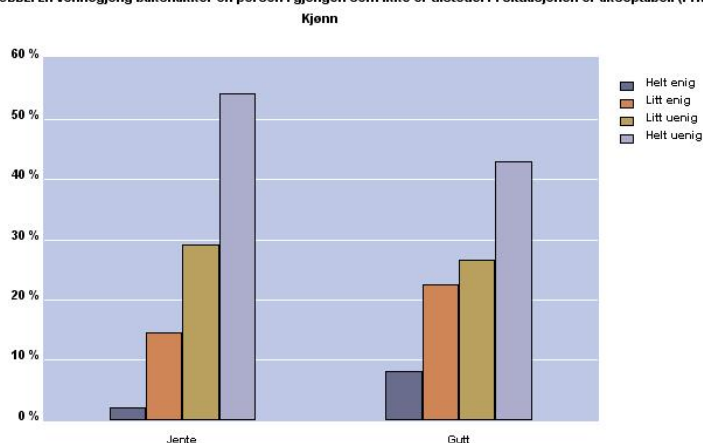

Drøfting | baksnakking og mobbing

En vennegjeng baksnakker en person i gjengen som ikke er tilstede. Påstand: Situasjonen er akseptabel.

(I privatlivet)

BAKSHAKK & MOBBE. En vennegjeng baksnakker en person i gjengen som ikke er tilstede. P: Situasjonen er akseptabel. (Privatliv)

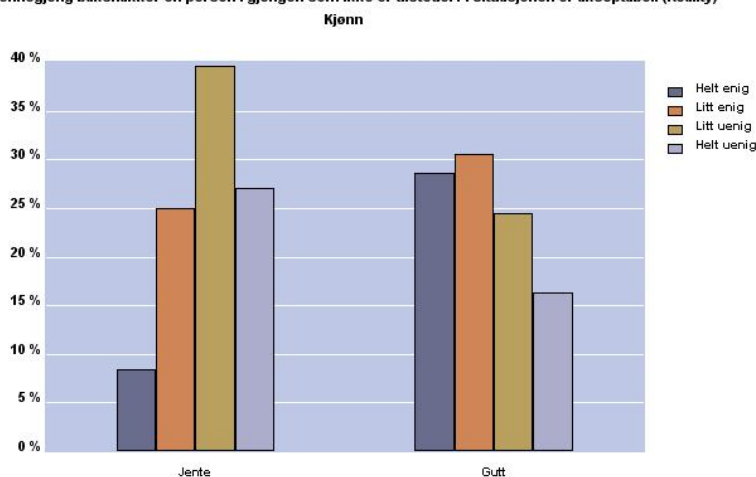
Vi er fortsatt unge og vet at det skjer baksnakking hele tiden. Derfor tror vi at folk har svart ut i fra hva som er moralsk riktig. Samtidig burde man velge å tro at folk er oppriktige, spesielt når resultatet er så positivt som dette. Det

var kun 2,1 % av jentene som synes denne situasjonen er akseptabel, mens kun 8,2 % av guttene svarer det samme.

En vennegjeng baksnakker en person i gjengen som ikke er tilstede. Påstand: Situasjonen er akseptabel.

(I en reality-serie)

En vennegjeng baksnakker en person i gjengen som ikke er tilstede. P: Situasjonen er akseptabel. (Reality)

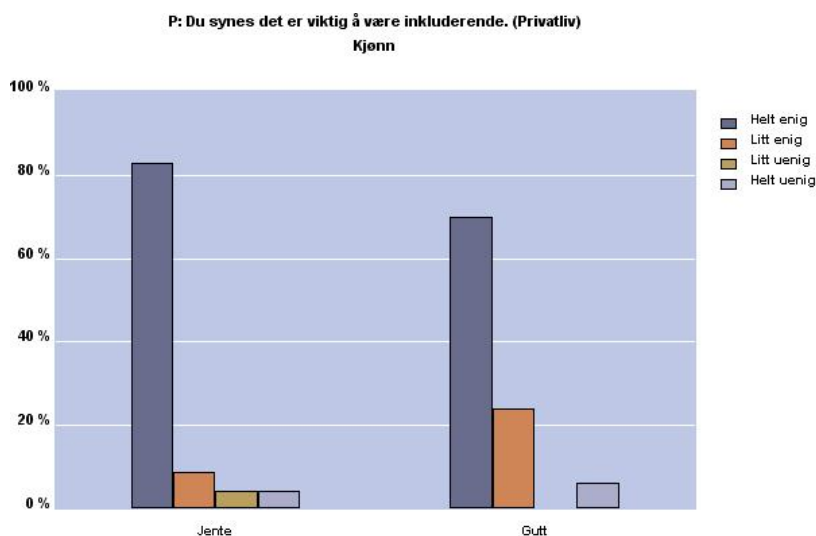
Det er tydelig at mange hadde følt seg friere til å si hva man mener og føler hvis en hadde vært deltaker av et reality-program. Forskjellen er faktisk ikke så stor fra privatlivet til reality når det gjelder jentenes svar, fra 2,1 % til 8,3 %. Guttene derimot mener helt noe annet, svarresultatet der falt på 28,

6 %.

Reality vs virkelighet

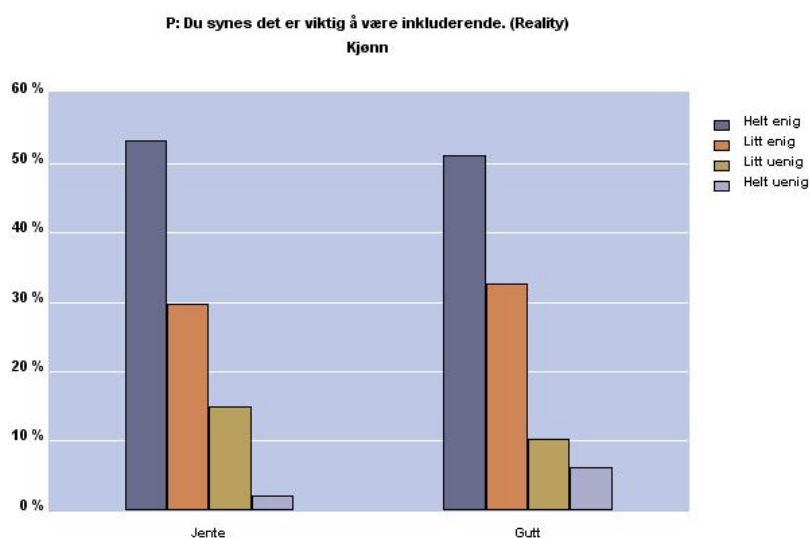
Du synes det er viktig å være inkluderende.

(I privatlivet)

Her ser vi stor forskjell på elevenes meninger. Svaralternativet "Helt enig" utgjør den største prosentsummen, hvor det er 83 % av alle jentene og 70 % av alle guttene som svarte det. Dette viser at det i teorien burde være et godt sosialt samvær på Fredrikstads to største videregående skoler.

(I en reality-serie)

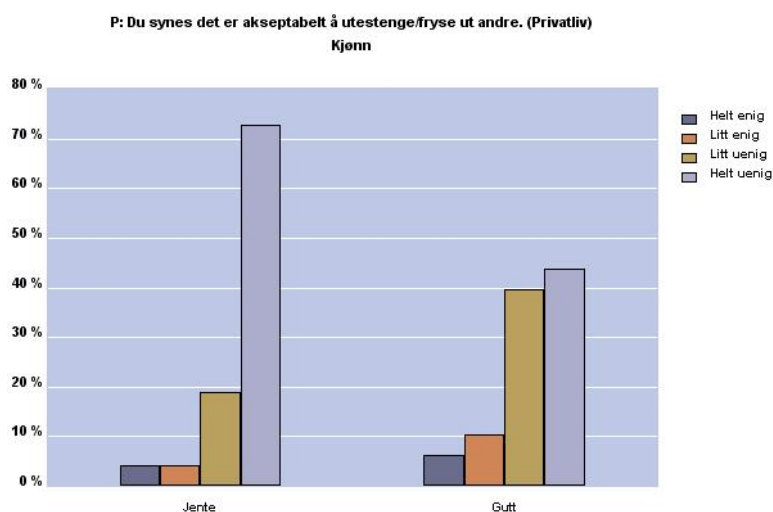

Prosentsummen synker betraktelig når vi kommer til alternativet reality-serier. Jentenes svarresultater synker hele 58 %, og fordelt over de andre svaralternativene. Bli man filmet er det plutselig mer greit å ikke være inkluderende.

Reality vs virkelighet

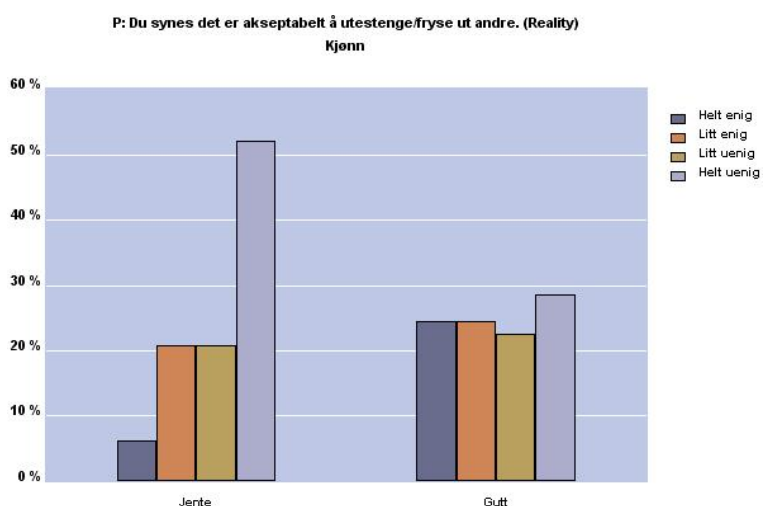
Du synes det er akseptabelt å utestenge/fryse ut andre.

(I privatlivet)

Denne påstanden er veldig lik forrige, men vi tok det med for å se om folk tenkte seg om når de ga besvarelser, og om de egentlig var så inkluderende som de forhåpentligvis skulle vise seg å være. Besvarelsene i forrige påstand, sammenliknet med besvarelsen i denne påstanden var ganske like. Men igjen er det en forskjell mellom hva som er akseptabelt og hva som ikke er akseptabelt i reality og i virkeligheten. Vi ser at "I privatlivet skal man passe på hverandre og være inkluderende, mens "I en reality-serie" er det plutselig mer greit å fryse ut andre og ikke være så inkluderende som man burde. Igjen er det en forskjell mellom kjønnene. Jentene er teoretisk sett mer inkluderende enn guttene.

(I en reality-serie)

Konklusjon

I prosjektet vårt har vi forsket nærmere på ungdoms grenser og tabuer i en reality-serie sett i forhold til privatlivet. Siden vi bare har sendt ut 102 spørreundersøkelser og fått tilbake 98 kan vi ikke si at resultatene våre er representative for alle Fredrikstads videregående elever.

I media leser man ofte om nakenhet og sex-sjokk på tv, der blant annet reality-serien har vært sterkt representert. Vi har begge fulgt episodene på TV3 og sett deltakerne utfordre samfunnets normer. Vi trodde spørreundersøkelsen ville vise et stort skille mellom grenser og tabuer på tv og i det virkelige livet. Etter mye drøfting fant vi derfor ut at hypotesen ikke stemte. Det var generelt ikke var store forskjeller på hvordan elever i den videregående skole ville oppført seg foran kamera. Vi ser at folk ville blitt mer vågale foran kameraet, men i mindre grad enn det vi hadde trodd. Det er også en liten forskjell på kjønnene. Gutter aksepterer litt mer hud og vil gjerne ha med jente til sengs, mens jentene holder mer tilbake.

Samtidig ser vi ut fra grafene at gutter og jenter har mange like verdiger i livet. Tar en påstanden "Det er viktig å være inkluderende" ser man at de fleste gutter og jenter har svart "Helt enig", både i privatlivet og i en realityserie.

Litteraturliste

- <http://agderavisen.com/article.php?story=20080111115356429>
- <http://barenanna.blogspot.com/2009/11/sa-jeg-er-en-mobberhmm.html>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=530802>
- <http://www.side2.no/tv/article2582246.ece>
- [http://no.wikipedia.org/wiki/Big_Brother_\(Norge\)](http://no.wikipedia.org/wiki/Big_Brother_(Norge))
- http://no.wikipedia.org/wiki/Frederik_II_videreg%C3%A5ende_skole
- http://no.wikipedia.org/wiki/Glemmen_vgs
- <http://agderavisen.com/article.php?story=20080111115356429>
- <http://www.side2.no/tv/article2608248.ece>
- <http://www.ba.no/puls/reality/article4277667.ece%20%7C>
- <http://www.ba.no/puls/reality/article4280933.ece>
- <http://www.side2.no/tv/article2608248.ece>
- <http://www.side2.no/tv/article2613624.ece>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=595655>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=595655>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=585699>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=122761>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=122761>
- <http://www.forskning.no/artikler/2009/februar/212053>
- <http://pub.tv2.no/nettavisen/side2/tv/article2622589.ece>
- <http://www.seher.no/811387/hort-at-nanna-og-lene-sier-unnskyld-til-margrethe>
- <http://www.kampanje.com/medier/article548827.ece>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=2337994>
- <http://www.vg.no/rampelys/artikkel.php?artid=585699>

- Aschehoug og Gyldendals Store norske leksikon, utgave 4
- Kjønn og sex på tv av Wencke Mühleisen

Vedlegg 1

SPØRREUNDERSØKELSE OM

UTROSKAP, NAKENHET, SEX & BAKSNAKKING OG MOBBING

PROBLEMSTILLING:

Ulike holdninger til grenser og tabuer på reality-tv, sammenlignet med det virkelige liv.

EKSEMPELOPPSETT!				
Spørsmål 4				
<i>Påstand: Det er naturlig å snakke om utroskap</i>				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet			X	
I en reality-serie		X		

MERK!

- Med reality-serie tenker vi på Paradise Hotel, Big Brother, Top Model og lignende programmer.
- Sett kun ett kryss!

HUSK Å KRYSS AV KJØNN OG ALDER :)

Jente

Gutt

15 år

16 år

17 år

18 år

19 år

Reality vs virkelighet

TEMA: UTROSKAP

Spørsmål 1 <i>Hvor går grensen for begrepet utroskap for deg?</i>	Kos, klem og lett klåing	Et kyss på munn	Klining	Sex

Spørsmål 2 <i>Hva tror du er den allmenne oppfatningen av begrepet utroskap?</i>	Kos, klem og lett klåing	Et kyss på tunn	Klining	Sex

Spørsmål 3 <i>Mia og Roger er kjærester. De har ikke et åpent forhold. Roger er edru og kliner med en annen jente.</i> Påstand: <i>Rogers handling er akseptabel.</i>				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Situasjon 4 <i>Mias kamerat så Roger kline med en annen jente. Mia selv vet foreløpig ingenting. Kameraten forteller om hendelsen til Mia.</i> Påstand: <i>Det var riktig gjort av kameraten.</i>				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Reality vs virkelighet

TEMA: NAKENHET

Spørsmål 1

Påstand: Det er greit å vise seg i undertøy foran venner av det motsatte kjønn.

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 2

Påstand: Det er akseptabelt å sole seg toppløs

(Husk at vi er ute etter hva som er akseptabelt, ikke hva du ønsker å se)

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 3

Oppfatter du at unge jenter som er svært fornøyd med kropp og utseende, har et behov for å vise seg fram, og spiller på dette?

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Reality vs virkelighet

TEMA: SEX

Spørsmål 1 <i>Er det akseptabelt å ha sex på tv i en reality-serie?</i>	Helt akseptabelt	Litt akseptabelt	Litt uakseptabelt	Helt uakseptabelt

Spørsmål 2 <i>Therese har sex med en tilfeldig fyr. Helgen etter har hun sex med en ny gutt.</i> Påstand: Dette er akseptabelt.				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 2 <i>Thomas har sex med en tilfeldig jente. Helgen etter har han sex med en ny jente.</i> Påstand: Dette er akseptabelt.				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 4 Påstand: Det er naturlig å snakke om sexerfaringer				
	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Reality vs virkelighet

TEMA: BAKSNAKKING OG MOBBING

Du synes det er viktig å være inkluderende, og du synes det er uakseptabelt å utestenge/ fryse ut andre.

Spørsmål 1:

En vennegjeng baksnakker en person i gjengen som ikke er tilstedet.

Påstand: *Situasjonen er akseptabel.*

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 2:

Påstand: *Du synes det er viktig å være inkluderende*

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 3:

Påstand: *Du synes det er akseptabelt å utestenge/ fryse ut andre.*

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				

Spørsmål 4:

Påstand: *Det er akseptabelt å være ærlig og direkte mot hverandre, selv om det ikke er en positiv dialog.*

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig
I privatlivet				
I en reality-serie				